

Sveti kelih.

(Balada.)

a Muro temna noč je pala,
Objel je griče rōse hlad,
V temò štrli nad reko skala,
V temò kipi na skali grad.

Dvorane grajske razsvetljene
Iz reke dnà žaré nocoj,
Krog mize težko obložene
Pa vitezev piruje roj.

V steklenih časah žarko vino,
Dovtip na ustih, strast v očeh,
V noči temino in tišino
Odseva luč, odmeva smeh.

Pred vrsto gōstov onemelih
Postavi Završčan tedaj
Na mizo z varno roko kelih,
Zamaknjen ves v zlatá sijaj.

»Vriskajte z mano, drugi smeli!
Obilen je današnji plen:
Vi stenski kras ste v cerkvi vzeli,
Jaz kelih vzel sem dragocen.

V spomin ostane več en meni,
Kot solnce v luči se blišči.
Bojda menihi zaslepljeni
Pijó iz njega rešnjo kri.

Če kdaj menih je usta zmočil
Zares s krvjó, kaznuj me Bog!
Jaz vina v kelih bom natočil
In pil bom tudi trsni sok.«

Molčeče viteze bojazni
In čut obide nemirú,
A vitez Završčan izprazni
Peneči kelih brez strahú.

Temà zagrne mu poglede,
Mrtvaški vikne zunaj ptič,
Drhtèč se mu teló sèsede,
Na tleh ne gane se — mrlič.

* * *

Raz stolp brni polnôčna ura,
V dvorana h vlada noč in mir,
Sumi pod gradom kalna Mura,
Na oknu vika v noč skovir.

A. M.

Kako se nosijo Slavonke.

(Sestavil J. Barlè.)

»Alaj sam se nakitila lipo,
Ne možeš mi zabaviti diko.«

Narodna pesem.

V nedeljo popoldne je. Dolga slavonska vas se zdi danes še belejša, solnčece sveti danes še prijazneje, kakor sicer, a svet, posebno ženski, je danes razstavil svoje najdragocenejše obleke, nakitil se z zlatom in srebrom. Starejši seljaki so posedli na klopi pred hišo, ali so se raztegnili po zeleni tratici v senci košatega oreha, mladež pa se je zbrala pod lipami blizo bele cerkvice in se tam zabavlja po svoje. Glasi se tamburica, čuje se jednolična, ali mila pesem mladih grl in vrti se kolo. Tako jednostaven je ples, in vendar ti je povšeči: tu je vse naravno, neprisljano in pristojno. One brhke Slavonke v pisanih, prebogato okrašenih krilih — kot da so pisane cvetke v najlepšem cvetu. Koliko raznovrstnih barv, koliko umetelnih okraškoy, koliko rmenega zlata!

Ni dolgo od tega, odkar se mnogi živo zanimajo za razne národne noše. Poprej se niso zavedali, da iz narodnih

noš najboljše spoznavamo okus, nadarjenost in umetelne nazore dotičnega naroda. Nù, če katerega naroda, tedaj je izvestno noša Hrvatov zanimiva, posebno pa Hrvatov v ravni Slavoniji, ker je med njimi še najbolj ohranjeno narodno življenje. Menim, da ne bode nikomur, najmanje pa mladim čitateljicam presedalo, če jim na kratko opišem žensko narodno nošo iz Slavonije, — moška ni tako zanimiva in dosti manj okusna in dragocena. Marsikaj vem iz svojega potovanja po ravni Slavoniji, za več poročil pa zahvaljujem veleč. gosp. Josipa Lovretića, znanega hrvaškega pisatelja. Njegov kratki opis v »Viencu« (1886., str. 10) in pa še posebna poročila so mi kaj dobro pomagala za ta spis; preskrbel mi je blagohotno tudi lepi slike, katere podaje »Dom in Svet« svojim čitateljem. Hvala mu! ¹⁾

¹⁾ Ob tej priliki zopet najvljudneje prosimo svoje prijatelje in sploh vse rodoljube slovenske, naj nam pošljejo ali preskrbé (če tudi na naše stroške) raznih slik, ki bi kazale naše slovenske